

Lehdistötiedote
Luxemburg, 18. joulukuuta 2018

Tarkastajat: EU:ssa tähän mennessä toteutetut aavikoitumisen torjuntatoimet eivät ole riittävän johdonmukaisia

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että komissiolla ei ole selkeää kuvaa haasteista, joita aavikoitumisen ja maaperän huonontumisen aiheuttamat kasvavat uhat muodostavat EU:ssa. Tarkastajat toteavat, että komission ja jäsenvaltioiden tähän mennessä toteuttamien aavikoitumisen torjuntatoimien johdonmukaisuus on vähäistä, eikä komissio ole vielä arvioinut, miten sen tavoitteeksi asettamassa maaperän huonontumisen nollatason saavuttamisessa vuoteen 2030 mennessä on edistytty.

Aavikoitumisella tarkoitetaan ihmiseen ja ilmastoon liittyviä prosesseja, jotka aiheuttavat ongelmia kuivilla alueilla. Tällaisia ongelmia ovat esimerkiksi ruoan tuotannon väheneminen, maaperän hedelmättömyys, maan luonnollisen kestokyvyn väheneminen ja veden laadun heikkeneminen. Euroopassa tapahtuvaa ilmastonmuutosta koskevien ennusteiden mukaan aavikoitumisriski kasvaa. Kuumia puoliaavikoita on jo Etelä-Euroopassa, ja ilmiö on laajenemassa pohjoisemmaksi. Aavikoituminen on paitsi ilmastonmuutoksen seuraus, myös sen syy: maaperän huonontuminen aiheuttaa kasvihuonekaasupäästöjä, ja huonontunut maaperä sitoo hiiltä heikommin.

Kolmesta EU-jäsenvaltiota on ilmoittanut, että niissä esiintyy Yhdistyneiden kansakuntien aavikoitumissopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa aavikoitumista. Vuonna 2015 EU ja sen jäsenvaltiot sitoutuivat tavoittelemaan maaperän huonontumisen nollatasoa EU:ssa vuoteen 2030 mennessä.

Tarkastajat kävivät viidessä aavikoitumisen kohteena olevassa EU-jäsenvaltiossa: Espanjassa, Italiassa, Kyproksessa, Portugalissa ja Romaniassa. He arvioivat, toteutetaanko EU:ssa vaikuttavia ja tehokkaita toimia aavikoitumisriskin vähentämiseksi.

Tarkastajat havaitsivat, että vaikka aavikoituminen ja maaperän huonontuminen ovat ajankohtaisia ja kasvavia uhkia EU:ssa, komissiolla ei ole selkeää kuvaa näistä haasteista ja aavikoitumisen torjumiseksi toteutettujen toimien johdonmukaisuus on vähäistä.

“Ilmastonmuutoksesta johtuva tilapäinen ja pitkäaikainen kuivuus sekä aavikoitumisriski ovat kasvussa EU:ssa”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Phil Wynn Owen. “Aavikoituminen voi aiheuttaa köyhyyttä ja tuulen kuljettaman pölyn aiheuttamia terveysongelmia sekä heikentää luonnon monimuotoisuutta. Sillä voi olla myös väestökehitykseen liittyviä ja taloudellisia

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Erityiskertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

vaikutuksia, koska se voi pakottaa ihmiset muuttamaan pois aavikoituvilta alueilta. Tarkastajina olemme velvollisia tuomaan esiin tällaisia riskejä, jotka saattavat lisätä talousarvioihin kohdistuvaa painetta niin EU:n kuin kansallisella tasolla”.

Tarkastajat toteavat, että EU:n tasolla ei ole aavikoitumista ja maaperän huonontumista koskevaa strategiaa. Sen sijaan käytössä on lukuisia strategioita, toimintasuunnitelmia ja meno-ohjelmia, kuten yhteinen maatalouspolitiikka, EU:n metsästrategia ja EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi. Ne ovat merkityksellisiä aavikoitumisen torjunnan kannalta, mutta eivät keskity siihen.

Aavikoitumiseen liittyvät EU-hankkeet ovat myös jakautuneet eri politiikanaloille – maaseudun kehittämiseen sekä ympäristö ja ilmastotoimien, tutkimuksen ja aluepolitiikan aloille. Niillä voi olla myönteistä vaikutusta aavikoitumisen torjuntaan, mutta niiden pitkän aikavälin kestävyys aiheuttaa jonkin verran huolta.

Komissio ja jäsenvaltiot keräävät tietoa aavikoitumiseen ja maaperän huonontumiseen vaikuttavista erityyppisistä tekijöistä. Maaperän huonontumisesta ei kuitenkaan ole toteutettu kattavaa arviointia EU:n tasolla, eikä arvioinnin toteuttamismenetelmistä ole sovittu. Jäsenvaltiot eivät juurikaan koordinoi toimintaansa keskenään, eikä komissio ole antanut käytännön ohjeita. Komissio ei ole arvioinut, miten maaperän huonontumisen nollatason saavuttamiseen EU:ssa vuoteen 2030 mennessä tähtäävän sitoumuksen toteuttamisessa on edistytty.

Tarkastajat suosittavat,

- että komissio laatii menetelmät aavikoitumisen ja maaperän huonontumisen laajuuden arvioimiseksi EU:ssa, ja analysoi ja julkaisee relevantit tiedot säännöllisesti
- että komissio arvioi nykyisen oikeuskehyksen tarkoituksenmukaisuutta kestävä maankäytön kannalta koko EU:ssa, myös aavikoitumisen ja maaperän huonontumisen torjunnan kannalta, sekä
- määrittää tarkemmin, miten EU:n sitoumus maaperän huonontumisen nollatasoon toteutetaan vuoteen 2030 mennessä, ja raportoi etenemisestä säännöllisin väliajoin
- antaa jäsenvaltioille ohjeita maaperän säilyttämisestä ja maaperän huonontumisen nollatason saavuttamisesta EU:ssa, mikä kattaa myös hyvien käytäntöjen jakamisen.
- Komission olisi myös annettava jäsenvaltioille pyynnöstä teknistä tukea niiden kansallisten toimintasuunnitelmien laadintaan, jotka tähtäävät maaperän huonontumisen nollatason saavuttamiseen vuoteen 2030 mennessä.

Toimittajille tiedoksi

Seuraavat kolmetoista EU-jäsenvaltiota ovat ilmoittaneet kuuluvansa Yhdistyneiden kansakuntien aavikoitumissopimuksen soveltamisalaan: Bulgaria, Kreikka, Espanja, Kroatia, Italia, Kypros, Latvia, Unkari, Malta, Portugali, Romania, Slovenia ja Slovakia.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille. Valtaosa tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa

esityksistä suosituksista pannaan täytäntöön. Suositusten korkea täytäntöönpanoaste osoittaa, että tilintarkastustuomioistuimen työstä on hyötyä EU:n kansalaisille.

Erityiskertomus nro 33/2018 "Aavikoitumisen torjunta EU:ssa: kasvava uhka edellyttää enemmän toimia" on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.